

Egense-Rantzausminde Lokalhistorie

Forårsvandring 20. maj 2019

Rantzausminde Brugs

Den konstituerende generalforsamling for Rantzausminde Brugs blev holdt den 25. november 1900! Dengang hed den faktisk Egense Brugs fordi den yderste vestlige del af Rantzausminde regnedes med til Egense. Først langt senere, i 1939, kom der en brugs oppe i Egense, hvorfor man da nede i Rantzausminde skiftede navn til Rantzausminde Brugs. Egense Brugs hed i øvrigt Bakkely, og måtte desværre lukke i 2002.

Den første Brugs på Rantzausmindevej lå i nr. 149, altså ganske langt ude på den anden side lystbådehavnen. Huset rummede ikke kun butikken, men også bolig for uddeleren og hans familie med kone og 5 børn. Brugsen var jo en del af andelsbevægelsen og man skulle være medlem for at handle. Indskuddet var på 50 øre for en gårdmand og 25 øre for en husmand. Uddelerens løn blev fastsat som 5% af omsætningen.

Allerede i 1905 blev bygningen forlænget med to fag så det har åbenbart været en succes!

Dengang var der også meget principielle forslag at diskutere på generalforsamlingen. Således tog det 13 år at beslutte, at man ville forhandle bayersk øl, fra første gang forslaget blev fremsat i 1907, til det blev vedtaget i 1920.

I 1939 byggede man så en helt ny brugs længere inde af Rantzausmindevej, i nr. 194, som ligger overfor lystbådehavnen. På facaden af denne bygning sidder der en skibsmode, der hvor døren ind til butikken oprindeligt var.

Brugsen blev kun liggende der i 19 år – indtil 1958 - idet man i bestyrelsen blev nervøse for at sakke bagud ift den store boligudbygning der skete på det tidspunkt i det område, hvor Brugsen nu ligger. Først en del år senere kom der jo rigtig gang i byudviklingen også længere ude med Dyrekredsen osv. Men altså Brugsen blev flyttet til Fiskop – som man ellers kaldte dette sted - i 1958. Og på ét år steg omsætningen med 43%, så det var jo rigtigt set. Der var blevet bygget en ny Brugs på 80 m² til den nette sum af 70.000 kr og så blev der ved siden af opført en bolig til uddeleren, så han da trods alt var en anelse på afstand. Brugsen blev i øvrigt udvidet til den nuværende størrelse i 1968.

Som en lille sidehistorie kan det fortælles, at der i 1971 blev oprettet et forbrugerråd på 6 damer/husmødre – naturligvis - som gennem 4 årlige møder skulle fremkomme med nye idéer til drift, ris og ros. Meget progressivt.

Og alle de generalforsamlinger og fester der var blevet holdt omkring Brugserne på Rantzausmindevej blev stort set alle holdt på Restaurant Tankefuld – men den vil vi vende tilbage til senere.

Mange flere detaljer om Brugsens historie kan der læses om i Tage Juel Jensens bog om Rantzausminde Brugs, som skulle kunne købes i Brugsen.

Kilde:

”Rantzausminde Brugs – en lokal historie”, af Tage Juel Jensen